

Щоденний звіт № 191/2020

від 12 серпня 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала чотири порушення режиму припинення вогню в Донецькій області (супроти одного за попередній звітний період) та одне таке порушення в Луганській області (супроти жодного за попередній звітний період).
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського. У межах двох останніх ділянок розведення безпілотні літальні апарати СММ дальнього радіуса дії зафіксували присутність людей у вечірній та нічний час.
- Місія виявила озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення з обох боків лінії зіткнення, зокрема на полігонах у непідконтрольних урядові районах Донецької області.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення технічного обслуговування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури та забезпечення їхнього функціонування.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі спалаху COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду в Луганській області.
- Свободу пересування СММ і далі обмежували*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 11 серпня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема від вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 11 серпня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Середня
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 12/08/2020

Порушення режиму припинення вогню

У Донецькій області СММ зафіксувала 4 порушення режиму припинення вогню: постріли з озброєння невстановленого типу в районах на південний захід від н. п. Горлівка (непідконтрольний урядові, 39 км на північний схід від Донецька) (див. таблицю нижче). За [попередній звітний період](#) зафіксовано одне порушення режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія зафіксувала одне порушення режиму припинення вогню: постріл зі стрілецької зброї на північний захід від ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) (див. далі по тексту і таблицю нижче). За [попередній звітний період](#) порушень режиму припинення вогню не зафіксовано.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітного періоду СММ зафіксувала загалом 262 порушення режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 46 вибухів, 2 невизначені боєприпаси, що пролетіли, 3 освітлювальні ракети та 211 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського⁵

11 серпня на ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 5 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»): двох на південному краю нового прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська) та ще трьох неподалік блокпоста збройних формувань південніше мосту.

Увечері 10 серпня на ділянці розведення в районі Золотого безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії виявив загалом 13 людей біля колишніх позицій Збройних сил України: сімох орієнтовно за 1 км на південь від північного краю ділянки та приблизно за 1,2 км на схід від її західного краю, п'ятьох орієнтовно за 600 м на південь від північного краю ділянки та приблизно за 1 км на схід від її західного краю, а також ще одну людину біля північно-східного кута ділянки. Також у межах зазначеної ділянки розведення той самий БПЛА зафіксував 3 людей на колишній позиції збройних формувань поблизу східного краю ділянки й орієнтовно за 1,5 км на північ від її південно-східного кута.

11 серпня, ведучи спостереження в н. п. Золоте-3 (Стахановець; підконтрольний урядові, 61 км на захід від Луганська), члени патруля Місії чули 1 постріл зі стрілецької зброї на відстані близько 2 км на південний захід (за оцінкою, поза ділянкою розведення, однак у межах 5 км від її краю).

Того ж дня біля блокпоста збройних формувань південніше зазначеної ділянки розведення команда СММ бачила 2 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»), які, за спостереженнями, зайшли на ділянку розведення, пройшли близько 350 м на північ углиб ділянки, а згодом повернулись.

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

Також 11 серпня за межами ділянки розведення, орієнтовно за 150 м на південь від її південного краю, спостерігачі бачили 8 робітників із вантажівкою, екскаватором-навантажувачем і бульдозером, які розрівнювали й посипали щебнем обидві смуги автошляху Т1316.

У ніч із 10 на 11 серпня на ділянці розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 2 людей на колишніх позиціях Збройних сил України орієнтовно за 550 м на східно-північний схід від південно-західного кута ділянки. Також у межах зазначеної ділянки розведення той самий БПЛА зафіксував 2 людей на колишній позиції збройних формувань біля її південно-східного кута.

11 серпня, здійснюючи моніторинг у двох місцях неподалік ділянки розведення в районі Петрівського, спостерігачі констатували там спокійну ситуацію. Крім того, спостерігачі зауважили, що були прибрані зафіксовані раніше бетонні блоки на автошляху, який веде з Петрівського до н. п. Богданівка (підконтрольний урядові, 42 км на південний захід від Донецька), приблизно за 90 м на захід від місцеположення камери СММ.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього. Місія зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення з обох боків лінії зіткнення, зокрема 17 одиниць на полігонах у непідконтрольних урядові районах Донецької області.

Спостерігачі також бачили озброєння, розміщене за лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння в непідконтрольних урядові районах Донецької області, з-поміж якого, за спостереженнями СММ, 55 одиниць розміщувались на полігонах (з них 1 одиниця — у межах зони, де розміщення важкого озброєння і військової техніки заборонено відповідно до п. 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року) (детальніше див. таблиці нижче).

Озброєння, яке СММ не змогла верифікувати як відведене⁶

У місці розміщення відведеного важкого озброєння в підконтрольному урядові районі Луганської області

11 серпня

Спостерігачі зауважити, що 4 реактивні системи залпового вогню (БМ-27 «Ураган», 220 мм) були наявні вперше та що 4 реактивних систем залпового вогню (БМ-27 «Ураган», 220 мм) уперше бракувало.

Постійні місця зберігання озброєння

⁶ Місія зафіксувала озброєння, яке вона не змогла верифікувати як відведене, оскільки умови його зберігання не відповідали критеріям, викладеним у повідомленні від 16 жовтня 2015 року щодо ефективного моніторингу та верифікації відведення важкого озброєння, яке СММ адресувала підписантам Комплексу заходів.

У постійному місці зберігання озброєння в непідконтрольному районі Луганської області

11 серпня

СММ зауважила, що 1 танка (Т-72) знову не було в наявності.

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁷

СММ зафіксувала бойові броньовані машини та зенітну установку в зоні безпеки в підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, а також бойову броньовану машину в непідконтрольному урядові районі Донецької області (детальніше див. таблицю нижче).

Зусилля СММ зі сприяння технічному обслуговуванню та забезпеченню функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури, а також передачі грошових коштів

Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення підготовки до будівельних робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище), а також неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська) та на південь від мосту в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська).

СММ також продовжувала сприяти встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювати моніторинг його дотримання для уможливлення виконання ремонтних робіт на об'єктах системи водопостачання в н. п. Миколаївка (непідконтрольний урядові, 70 км на південь від Донецька), між підконтрольними урядові н. п. Новотошківське (53 км на захід від Луганська) та н. п. Нижнє (56 км на північний захід від Луганська), між непідконтрольними урядові н. п. Березівське (53 км на північний захід від Луганська) та н. п. Донецький (49 км на захід від Луганська) і поблизу н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська); а також для уможливлення проведення технічного обслуговування і ремонту ліній електропередачі поруч із непідконтрольними урядові н. п. Стукалова Балка (9 км на північ від Луганська), н. п. Металіст (7 км на північний захід від Луганська), н. п. Привітне (11 км на північ від Луганська), н. п. Обозне (18 км на північ від Луганська) та Веселою горою.

Крім того, Місія і далі сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення видалення рослинності, здійснення огляду й технічного обслуговування на залізничних коліях поблизу н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), а також проведення робіт із розмінування біля Щастя, н. п. Оріхове (підконтрольний урядові, 57 км на північний захід від Луганська) та н. п. Гірське (підконтрольний урядові, 63 км на захід від Луганська).

СММ здійснювала моніторинг дотримання локального режиму припинення вогню для уможливлення передачі грошових коштів із непідконтрольних урядові районів у підконтрольні через міст у Щасті (як повідомлялося, для сплати рахунків за воду).

⁷ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

СММ продовжувала сприяти забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька) і здійснювати моніторинг безпекової ситуації поблизу насосної станції біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька).

Заходи з протидії спалаху COVID-19 на КПВВ та відповідних блокпостах

У Луганській області СММ констатувала, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській функціонував.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 8:55 та 10:35, члени патруля Місії бачили, що в напрямку підконтрольних урядові районів у черзі перебувало близько 840 людей, тимчасом у протилежному напрямку проходу очікували приблизно 245 осіб. Спостерігачі також бачили, що 2 гольф-кари перевозили людей між КПВВ та новою секцією мосту.

Безпекова ситуація на узбережжі Чорного моря в Херсонській області

10 та 11 серпня СММ констатувала спокійну ситуацію на узбережжі Чорного моря, між н. п. Залізний Порт (62 км на південний захід від Херсона) та н. п. Скадовськ (62 км на південь від Херсона).

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 10 серпня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міні/невибухливі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були

визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- БПЛА СММ середнього радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння), пролітаючи над районами біля н. п. Спартак (непідконтрольний урядові, 9 км на північ від Донецька)⁸.
- БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння) під час виконання польоту над районами поблизу н. п. Федорівка (підконтрольний урядові, 71 км на південь від Донецька).
- У двох випадках БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння), виконуючи польоти над районами неподалік н. п. Лебединське (підконтрольний урядові, 99 км на південь від Донецька).
- БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння) під час польоту над районами поруч із н. п. Чермалик (підконтрольний урядові, 77 км на південь від Донецька).

⁸ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
11.08.2020	1	міномет (120 мм, невстановленого типу)	поблизу н. п. Богданівка (41 км на південний захід від Донецька)	патруль
непідконтрольні уряду райони				
09.08.2020	2	ймовірно реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька) (для ознайомлення з попередніми спостереженнями див. Щоденний звіт СММ від 11 серпня 2020 року)	БПЛА середнього радіуса дії
	9	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)		БПЛА малого радіуса дії
10.08.2020	3	буксирувана гаубиця (Д-30 «Жаба», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Бойківське (кол. Тельманове; 67 км на південний схід від Донецька), розташованому в зоні, де згідно з п. 5 Меморандуму від 19 вересня 2014 року розміщення важкого озброєння та військової техніки заборонено	БПЛА дальнього радіуса дії
	3	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)		
11.08.2020	4	буксирувана гаубиця (Д-30 «Жаба», 122 мм)	поблизу н. п. Біле (22 км на захід від Луганська)	патруль
	2	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)		

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
09.08.2020	13	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)	на полігоні поблизу н. п. Мануйлівка (65 км на схід від Донецька)	БПЛА середнього радіуса дії
	29	танк (Т-72 — 25 од., Т-64 — 4 од.)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька) (для ознайомлення з попередніми спостереженнями див. Щоденний звіт СММ від 11 серпня 2020 року)	
	10	танк (ймовірно Т-64)		БПЛА малого радіуса дії
	3	самохідна артилерійська установка (2С9 «Нона-С», 120 мм)		
10.08.2020	4	танк (Т-64)	поблизу н. п. Олександрівське (кол. Рози Люксембург; 90 км на південний схід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу у зоні безпеки⁹

Дата	К-ть	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
06.08.2020	6	бойова машина піхоти (типу БМП — 4 од., БМП-2 — 2 од.)	поблизу н. п. Богданівка (41 км на південний захід від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
08.08.2020	2	броньована розвідувальна машина (БРМ-1К)		
	3	бойова машина піхоти (БМП-1)		

⁹ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

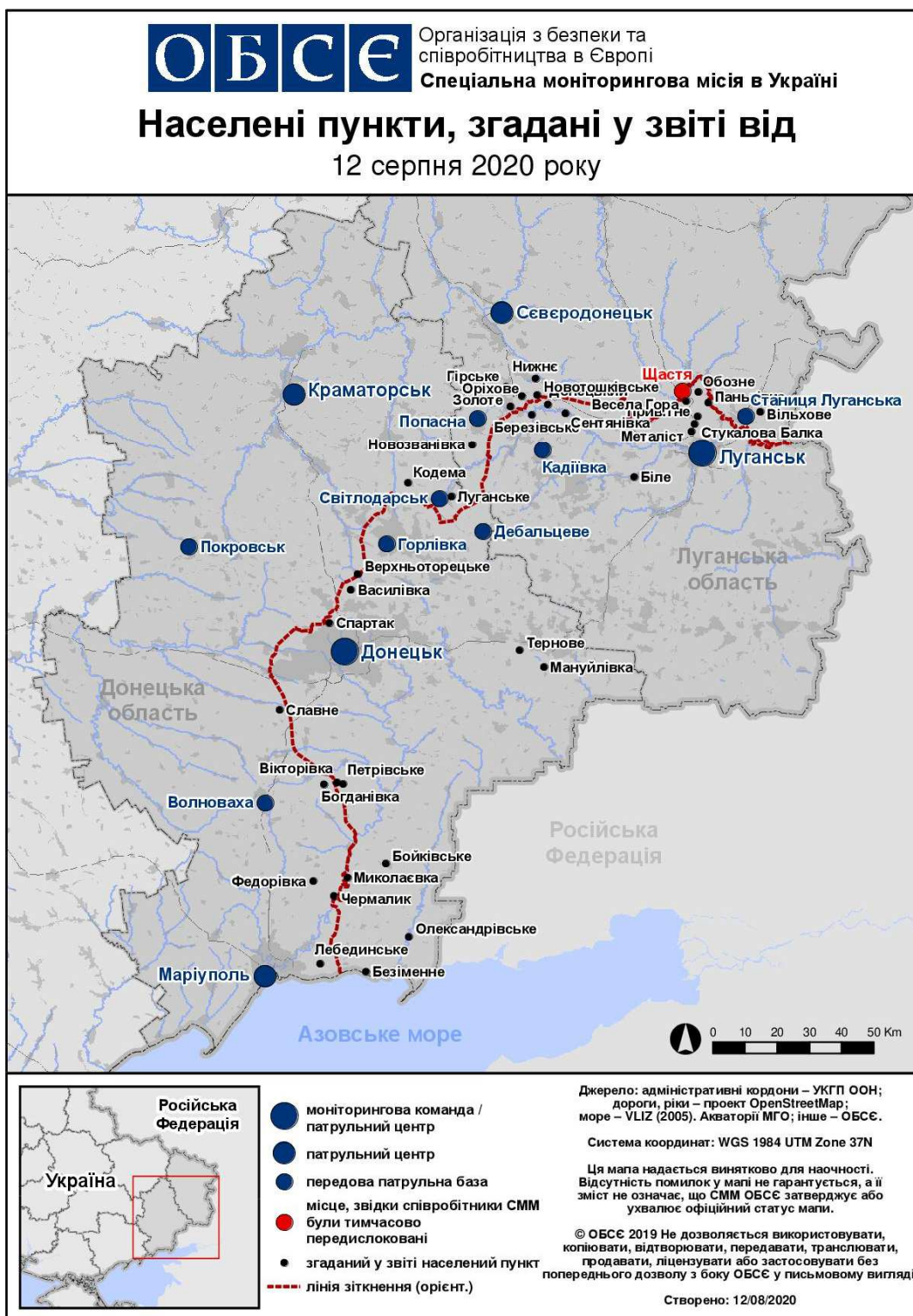
10.08.2020	2	ймовірно бойова машина піхоти (типу БМП)	поблизу н. п. Новозванівка (70 км на захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	бойова інженерна машина (БАТ-2)		
	1	бронетранспортер (БТР-80)	поблизу н. п. Славне (26 км на південний захід від Донецька)	
	1	бойова броньована машина		
	2	бойова машина піхоти (невстановленого типу)	поблизу н. п. Кодема (57 км на північний схід від Донецька)	
11.08.2020	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)	у н. п. Луганське (59 км на північний схід від Донецька)	патруль
	1	бойова машина піхоти (типу БМП)	поблизу н. п. Верхньоторецьке (23 км на північний схід від Донецька)	
непідконтрольні уряду райони				
10.08.2020	1	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	на території об'єкту в н. п. Безіменне (100 км на південь від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 11 серпня 2020 року¹⁰

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
н. п. Горлівка (непідконтрольний уряду, 39 км на ПнСх від Донецька)	1–2 км на ПдЗх	чули	4	постріл		Н/Д	11.08, 16:03–16:10
н. п. Золоте-3 (Стахановець; підконтрольний уряду, 61 км на Зх від Луганська)	2 км на ПдЗх	чули	1	постріл	за оцінкою, за межами ділянки розведення	стрілецька зброя	11.08, 11:54

¹⁰ У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т.д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹¹

¹¹ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано–Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав–учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).